

Facultade de Bioloxía

Presentación

<http://bioloxia.uvigo.es/gl/facultade/presentacion>

Equipo Decanal

<http://bioloxia.uvigo.es/gl/facultade/equipo-decanal>

Páxina web

<http://bioloxia.uvigo.es/gl/>

Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras

Materias

Curso 1

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V02M066V09101	Orientación e Función Titorial	1c	3.5
V02M066V09102	Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario	1c	4.5
V02M066V09103	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos	1c	4.5
V02M066V09104	Sistema Educativo e Educación en Valores	1c	3.5
V02M066V09230	As Linguas Estranxeiras no Contexto Español e Internacional	1c	8
V02M066V09231	Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras	2c	12
V02M066V09232	Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras	1c	6
V02M066V09301	Prácticas Externas	2c	12
V02M066V09401	Traballo Fin de Máster	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Orientación e Función Titorial				
Materia	Orientación e Función Titorial			
Código	V02M066V09101			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly #PortuguêsAmigável Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Doval Ruiz, María Isabel			
Profesorado	Doval Ruiz, María Isabel			
Correo-e	mdoval@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A materia "Orientación e Función Titorial" forma parte do módulo común do Mestrado en Formación do Profesorado de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Linguas. O contido curricular desta materia pretende ser unha ferramenta eficaz, práctica e operativa para o/a estudante [futuro/a docente], abordando os procesos de orientación e tutoría no traballo educativo diario, así como o deseño de plans e programas de acción titorial baseados nun enfoque educativo inclusivo e altamente personalizado, en colaboración cos equipos docentes, o alumnado e as familias. Materia pertencente ao programa English Friendly. O alumnado internacional poderá solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atención titorial en inglés, c) realización de probas e avaliacións en inglés. Materia pertencente ao programa Portugués Amigável. O alumnado internacional poderá solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia na(s) lingua(s) estranxeira(s), b) atención titorial na(s) lingua(s) estranxeira(s), c) realización de probas e avaliacións en lingua(s) estranxeira(s).			

Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Código	
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B6	Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.
B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos
B11	Desenvolver as funcións de tutoría e orientación dos estudantes de maneira colexiada.
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.
C7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.

C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C12	Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C19	Transformar os currículos en programas de actividades e de traballo.
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.
C22	Integrar a formación en comunicación audiovisual e multimedia no proceso de ensino-aprendizaxe.
C24	Coñecer e aplicar propostas docentes innovadoras no ámbito da especialización cursada.
C30	Dominar as destrezas e as habilidades sociais necesarias para fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e a convivencia.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
RA02. Ser capaz de adquirir sinais reais utilizando *hardware específico.	C22		
Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.	C1	D1	
	C4	D3	
	C9		
	C10		
	C12		
Comprender a organización e a estrutura do Plan de Acción Titorial para un centro de ensinanza secundaria.	C3	D1	
	C7	D2	
	C9		
	C13		
	C19		
	C24		
Deseñar e aplicar estratexias e programas de atención á diversidade do alumnado, así como de apoio ás familias.	C31		
	B1	C1	D1
	B4	C3	D3
	B6	C4	
	B7	C9	
	B9	C10	
	B11	C12	
	B18	C30	
Coñecer e aplicar algunhas técnicas e instrumentos de traballo a empregar na realización da labor titorial.	B1	C4	D1
	B4	C7	D3
	B6	C21	
	B7	C30	
	B11	C31	
	B18		
Promover e manter a comunicación coa familia e o entorno. informando e asesorando nos diversos ámbitos da orientación e a acción titorial.	B1	C7	D1
	B4	C8	D3
	B6	C9	
	B7	C10	
	B9	C12	
	B11		
	B18		

Contidos

Tema	
1.- Bases conceptuais do ámbito disciplinar.	1.1Concepto e principios de orientación. A función titorial: concepto e contidos.
2.- Bases lexislativas da orientación e función titorial.	2.1Das leis orgánicas ao decreto 120/1998 e a orde que o desenvolve. Outras disposicións relacionadas coa orientación e a titoría: regulamentos de centros, currículo, avaliación psicopedagóxica e atención á diversidade

3.- Diagnóstico, prevención e intervención nas dificultades de aprendizaxe e da atención á diversidade.	3.1 Funcións do diagnóstico na educación secundaria: preventiva e correctiva. Diagnóstico e atención á diversidade. O diagnóstico nas dificultades de aprendizaxe
4.- Programas e estratexias de intervención para a atención á diversidade.	4.1 Programas de intervención na atención á diversidade e principais estratexias didácticas.
5.- Medidas de atención á diversidade e adaptacións curriculares.	5.1 Medidas ordinarias de atención á diversidade. Medidas extraordinarias de atención á diversidade
6.- Deseño e desenvolvemento do Plan de Acción Titorial. Estratexias e técnicas de orientación na tutoría.	6.1 Concepto de plan de acción titorial para a educación secundaria. Deseño, execución e avaliación dun PAT en educación secundaria. Actividade orientadora do profesor titor, estratexias e técnicas.
7.- A participación das familias en centros e a súa orientación.	7.1 A relación familia e profesores tutores. As familias na toma de decisión nos centros de secundaria. A orientación ás familias dende a tutoría e o departamento de orientación: o consello orientador

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	2	4	6
Foros de discusión	0	2	2
Lección maxistral	8	16	24
Seminario	0	2	2
Actividades introdutorias	1.5	0	1.5
Traballo tutelado	4	8	12
Traballo	0	40	40

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricase/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como presentar a materia.
Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvementos con actividades autónomas do estudante.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Realización de traballos e actividades derivadas dos contidos da materia.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Presentación	Exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo.	10	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18	C1 C3 C4 C7 C8 C9 C10	D1 D2 D3
Foros de discusión	Actividade desenvolvida nun medio virtual na que se debaten temas diversos relacionados co ámbito académico e/ou profesional.	10		C12 C21 C24 C30 C31 C31	D3

Traballo tutelado	O estudante desenvolve exercicios na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. Pode estar vinculado o seu desenvolvemento con actividades autónomas do estudante.	40	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18	C1 C3 C4 C7 C8 C9 C10 C21 C24 C30 C31	D1 D2 D3
Traballo	O estudante presenta o resultado obtido na elaboración dun documento sobre a temática da materia, na preparación de seminarios, investigacións, memorias, ensaios, resumos de lecturas, conferencias, etc. Pódese levar a cabo de maneira individual ou en grupo, de forma oral ou escrita	40	B1 B4 B6 B7 B9 B11 B18	C1 C3 C4 C7 C8 C9 C10 C12 C21 C24 C30 C31	D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Criterios para superar a materia 1ª convocatoria:

- Alumnado asistente: enténdese por alumnado asistente aquel que asiste con regularidade ás clases (mínimo un 80%). Este deberá participar nas tres modalidades indicadas no apartado de Avaliación e será condición indispensable para superar a materia obter en cada unha delas a metade da puntuación.

- Alumnado non asistente: enténdese por alumnado non asistente aquel que non asiste con regularidade ás clases (falta máis dun 20%). Este deberá realizar un exame no que entran todos os contidos da materia, incluídos os abordados nos traballos prácticos. Será condición indispensable para superar a materia obter como mínimo 5 puntos.

Segunda convocatoria:

As partes da materia superadas na 1ª oportunidade, non serán obxecto de avaliación na 2ª, considerándose aprobadas, polo tanto, nese curso académico. De non aprobar nesta última convocatoria non se gardarán as puntuacións obtidas nela. Responde ás mesmas esixencias e probas realizadas na primeira convocatoria.

Datos exames:

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web da Facultade no espazo exames.

Outras observacións:

En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo Social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se levarán a cabo co alumnado da materia, concebíndose con certa flexibilidade; en consecuencia, pode requirir algunha rectificación promovida polo grupo de destinatarios real ou pola relevancia de situacións sobrevividas. Así mesmo, achegaráselle ao alumnado información complementaria ou pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

Esta asignatura enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade do entorno e das persoas. Partindo do referido, esta asignatura promoverá prácticas educativas baseadas en materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Álvarez, M. e Bisquerra, R., **Orientación educativa**, Wolters Kluwer, 2012

Arnaiz, P. e Isus, S., **La tutoría, organización y tareas**, Graó, 2008

Expósito, J. (Coord.), **La acción tutorial en la Educación Actual**, Editorial Síntesis, 2014

Gallego, S. e Riart, J. (coord.), **La tutoría y la orientación en el siglo XXI: nuevas propuestas**, Octaedro, 2006

Giner Tarrida, A., **La tutoría y el tutor: estrategias para su práctica**, Horsori, 2008

Torrego, J. C. (coord.), **La tutoría en los centros educativos**, Graó, 2014

Bibliografía Complementaria

Ballesteros, M. e Outros, **Las competencias del profesorado para la acción tutorial**, CISSPRAXIS, 2002

Bisquerra, R. (Coord.), **La práctica de la orientación y la tutoría**, CISSPRAXIS, 2002

Cobos, A., **Manual de orientación educativa. Teoría y práctica de la Psicopedagogía**, Narcea, 2022

Gallego, S. e Riart, J., **La tutoría y la orientación en el siglo XXI: nuevas propuestas**, Octaedro, 2006

Riart Vendrell, J., **Manual de tutoría y orientación en la diversidad**, Pirámide, 2007

Xunta de Galicia, **A orientación educativa e profesional en Galicia**, Xunta de Galicia, 2000

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario**

Materia	Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario			
Código	V02M066V09102			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	Alfonso Gil, Sonia			
Profesorado	Alfonso Gil, Sonia			
Correo-e	soalgi@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	A presente materia ten un carácter básico e común para tódalas especialidades do posgrao de Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Sitúase no primeiro cuatrimestre do primeiro curso e facilita a comprensión das claves do desenvolvemento humano e os cambios que teñen lugar nos procesos físicos e psicológicos (cognición, linguaxe, personalidade, etc.) ó longo do período da adolescencia. Estes coñecementos son fundamentais na formación de mestres da etapa secundaria xa que representan unha ferramenta indispensable para poder contribuír ó desenvolvemento dos adolescentes a través dunha axeitada planificación dos seus procesos de aprendizaxe.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código			
B9	Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula e dominar destrezas e habilidades sociais necesarias para fomentar a aprendizaxe e a convivencia na aula e abordar problemas de disciplina e resolución de conflitos		
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.		
B18	Aplicar os coñecementos adquiridos e a capacidade de resolución de problemas a contornas educativas novas ou pouco coñecidos.		
C1	Coñecer as características dos estudantes, os seus contextos sociais e motivacións.		
C2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.		
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.		
C4	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e ritmos de aprendizaxes.		
C21	Fomentar un clima que facilite a aprendizaxe e poña en valor as achegas dos estudantes.		
C26	Identificar os problemas relativos ao ensino e a aprendizaxe das materias da especialización e expor alternativas e solucións.		
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias		

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas dos estudantes, á igualdade de xénero, á equidade, e respecto diso aos dereitos humanos.	B9 B18	C1 C2 C3 C4 C21	D3

Contidos

Tema

1. FUNDAMENTOS DO COMPORTAMENTO HUMANO, DESENVOLVEMENTO E EDUCACIÓN	Psicoloxía Psicoloxía do desenvolvemento Psicoloxía da Educación Comportamento humano
2. PSICOLOXÍA DO DESENVOLVEMENTO	Cambios corporais e desenvolvemento na adolescencia. Desenvolvemento cognitivo na adolescencia. Desenvolvemento afectivo-social na adolescencia
3. PSICOLOXÍA DA EDUCACIÓN	Enfoques conductuais da aprendizaxe na Educación Secundaria. Enfoques cognitivos e socio-culturais da aprendizaxe na Educación Secundaria. Factores Intrapersoais da Aprendizaxe: procesos e estratexias de aprendizaxe, motivación educativa, autoconceito e procesos metacognitivos. Factores Interpersoais da Aprendizaxe: a interacción alumno-alumno e a interactividade profesor-alumnos.
4. DIFICULTADES DE APRENDIZAXE E INTERVENCIÓN PSICOEDUCATIVA	Necesidades Específicas de Apoio Educativo Dificultades específicas de Aprendizaxe en Lectura, escritura e cálculo Necesidades Educativas Especiais TDAH

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	12	20
Resolución de problemas de forma autónoma	2	37.5	39.5
Traballo tutelado	12	10	22
Exame de preguntas obxectivas	1	30	31

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	A profesora explica e resolve dúbidas relacionadas con cada un dos bloques temáticos da materia
Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades relacionadas coa materia nas que se plantean problemas ou exercicios para resolver de forma autónoma.
Traballo tutelado	Actividades e prácticas para resolver de forma individual ou en grupo sobre contidos da materia

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	A profesora atende e resolve dúbidas relacionadas cos bloques temáticos de forma presencial ou a través de titorías e correo electrónico.
Resolución de problemas de forma autónoma	A profesora atende e resolve dúbidas sobre os problemas planteados de forma presencial ou a través de titorías e correo electrónico.
Traballo tutelado	A profesora atende e resolve dúbidas sobre a realización dos traballos de forma presencial ou a través de titorías.

Probas	Descrición
Exame de preguntas obxectivas	A profesora resolve dúbidas durante a realización da proba e tamén nas sesións previas á realización da mesma de forma presencial.

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Resolución de problemas de forma autónoma	Actividades relacionadas coa materia nas que se plantean problemas ou exercicios para resolver de forma autónoma	40	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	D3
Traballo tutelado	Actividades e prácticas para resolver de forma individual ou en grupo sobre contidos da materia	30	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	D3
Exame de preguntas obxectivas	Entre 20 a 40 preguntas tipo test con tres opcións de resposta.	30	B9 B16 B18	C1 C2 C3 C4 C21 C26	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto a asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obrigatoria. Esta asistencia debe ser, a lo menos do 80% estando admitido faltar ó 20 % da presencialidade.

Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou en moovi, e tamén é necesario cumprilos para ser cualificados na avaliación continua. Para aprobar a modalidade de [avaliación continua], os/as estudantes deberán ter aprobada cada metodoloxía e proba de avaliación.

O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación global, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do mestrado para os exames oficiais. Esta proba de avaliación global suporá o 100% da puntuación e os seus pormenores e características serán concretadas polo profesorado ao alumnado o día da presentación da materia e cando se faga a consulta persoalmente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Berger, S.K., **Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia**, Panamericana, 2016

Caballero, M., **Neuroeducación en el currículo**, Pirámide, 2019

Coll, C., **Desarrollo, aprendizaje y enseñanza en la Educación Secundaria**, Graó, 2010

Lou, M.A., **Atención a las necesidades educativas específicas. Educación Secundaria**, Pirámide, 2011

Santrock, J.W., **Psicología de la educación**, McGraw-Hill, 2011

Martín, C. y Navarro, J.I., **Psicología para el profesorado de Educación Secundaria y Bachillerato**, Pirámide, 2011

López-Escribano, C., Aguado-Orea, J. y Solbes-Canales, I., **Psicología de la Educación**, Síntesis, 2020

Bibliografía Complementaria

La Prova, A., **La práctica del aprendizaje cooperativo**, Narcea, 2017

Martín, C. y Navarro, J.I., **Psicología del desarrollo para docentes**, Pirámide, 2009

Masats, D. y Nussbaum, L., **Enseñanza y aprendizaje de lenguas extranjeras en Educación Secundaria Obligatoria**, Síntesis, 2016

Woolfolk, A.E., **Psicología Educativa**, Prentice Hall Hispanoamericana, 2006

Herrera, F. y Ramiro, M. I., **Psicología de la Educación**, 978-84-338-6902-9, Editorial Universidad de Granada, 2021

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas/V02M066V09301

Traballo Fin de Máster/V02M066V09401

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos				
Materia	Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos			
Código	V02M066V09103			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obrigatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación			
Coordinador/a	Pino Juste, Margarita Rosa			
Profesorado	Bernárdez Gómez, Abraham Pino Juste, Margarita Rosa			
Correo-e	mpino@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	El curriculum es el eje sobre el que se desarrolla la labor educativa, tanto en los aspectos conceptuales (concepciones, componentes, niveles, etc.) como en los procedimientos (procesos de diseño, puesta en práctica, evaluación, etc.). De ahí la importancia del dominio de los contenidos que vamos a trabajar en este modulo.			
Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Código				
Resultados previstos na materia				
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Nova				
Contidos				
Tema				
1. Bases conceptuais e lexislativas.	Curriculum e teorías curriculares Orientacións teóricas do curriculum Modelos de curriculum Bases lexislativas			
2. Organización de centros Educativos	Organización do Alumnado Organización do profesorado e liderazgo Organos Colexiados do centro escolar Documentos Institucionais			
3. Compoñentes didácticos	Competencias Obxectivos: Tipos e redacción Contidos: Selección e secuenciación Metodoloxía: principios e estratexias Actividades: organización da aula e secuenciación das actividades Recursos didácticos Avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe			
Planificación				
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais	

Traballo tutelado	10	20	30
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	20	20
Prácticas con apoio das TIC	0	14	14
Lección maxistral	11.5	22	33.5
Traballo	0	2.5	2.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Traballo tutelado	Durante as clases presenciais realizaranse exercicios concretos coa finalidade de que o alumnado adquira a consolidación de determinados procedimentos que máis tarde deberán formalizar de forma autónoma no proxecto.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Utilizarase como metodoloxía base o Aprendizaxe Basado en Proxectos ou Project Based Learning (PBL). Trátase dunha metodoloxía didáctica que utiliza metodoloxías activas e colaborativas cuxo obxectivo é que o alumnado alcance o dominio dos contidos mediante a realización dun proxecto deseñado polo profesor. Siguiendo a Edwards (2000) o proceso para levar a cabo o deseño por proxectos é o seguinte: * Planificación da investigación * Selección do tema * Recollida da información * Aplicación * Análise de datos * Informe * Seguimento e avaliación O proxecto consistirá na elaboración dunha unidade didáctica e na xustificación da organización do centro educativo elixido que se realizará individualmente ó longo do curso. Cada elemento curricular desta unidade terá un apartado teórico de fundamentación e análise que se realizará a través de consultas documentais e bibliográficas e tamén un apartado de deseño curricular. As diferentes fases do proxecto concretaranse nun produto escrito no ordenador para incorporar na plataforma MOOVI. O profesorado ofrecerá posibles temáticas para a unidade didáctica. A elaboración do proxecto terá varias fases que coinciden co deseño dos elementos curriculares dunha unidade didáctica. Para desenvolver o proxecto o alumnado terá en conta as explicacións teóricas dos profesores e o traballo en equipo cos compañeiros onde se realizará unha retroalimentación do proceso para corregir o antes posible os posibles erros no desenvolvemento do proxecto
Prácticas con apoio das TIC	Realizaranse prácticas autónomas a través de diferentes plataformas didácticas
Lección maxistral	Durante as sesións maxistras realizaranse as explicacións teóricas do tema e aclararanse as dúbidas surtidas durante a elaboración do proxecto. O alumnado disporá dun texto base de guía e axuda.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballo tutelado	Nas actividades de aula realizaranse tarefas prácticas sobre o deseño e organización dos elementos curriculares que o alumnado deberá presentar no seu proxecto personalizado, así como actividades de xestión e organización dun centro educativo.
Aprendizaxe baseado en proxectos	Este proxecto terá como finalidade a programación dunha unidade didáctica integrada innovadora utilizando técnicas metodolóxicas activas e participativas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Traballo tutelado	Calificaranse as actividades realizadas na aula para realizar unha retroalimentación positiva e mediante un exame de tipo test comprobarase a consolidación das aprendizaxes.	30	
Aprendizaxe baseado en proxectos	Cada alumno presentará dúas actividades: 1. a programación dunha unidade didáctica e 2. xustificará a organización do centro onde se implementaría esa UD. Poderá elixir a temática e o curso de implementación.	70	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación desta materia desenvólvese en varios niveis e dimensións. Partindo do marco xeral das competencias, é dicir, das capacidades, a avaliación tentará recoller e valorar aqueles aspectos relacionados co alumnado respecto de: o campo dos coñecementos, o campo dos procedementos, o campo actitudinal e campo relacional. Entendemos que o equilibrio estará en que o alumnado sexa capaz de dominar estas catro grandes dimensións que dalgunha forma contribuirá a que se me for de maneira integral. A avaliación está deseñada en función das seguintes características: formativa, continua, integral e final. Por tanto, afecta a todo o proceso de ensino-aprendizaxe. A avaliación do proxecto terá dous aspectos: por unha banda a xustificación teórica dos distintos elementos curriculares traballados e por outro o seu deseño. Para avaliar o proxecto seguiranse as seguintes normas:

- 1.- Utilización dos coñecementos dispoñibles nos documentos traballados na aula para contrastar as propias ideas, apoialas e fundamentalas. Comprensión das ideas básicas contidas nos materiais utilizados e analizados.
- 2.- Expresar correctamente as ideas propias, argumentadas e demostrar capacidade de escoita e receptividade.
- 3.- Crítica razoada de posicións e feitos fundamentados con argumentos utilizando un vocabulario técnico propio da materia.
- 4.- Claridade expositiva, habilidades de comunicación, estrutura da presentación traballada na aula.
- 5.- Estrutura lóxica das ideas. 6.- Utilización e manexo das TIC.
- 7.- Adecuación e coherencia entre as actividades prácticas e os contidos teóricos.
- 8.- Calidade das achegas e expresións de ideas innovadoras, contribucións no traballo en grupo, compromiso nas diferentes tarefas.
- 9.- Formulación dos obxectivos didácticos, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 10.- Selección do tema, secuenciación dos contidos o longo da unidade didáctica, adecuación a idade, o tempo, etc.
- 11.- Selección das actividades, creatividade na súa elaboración, adecuación a idade e a temporalización..
- 12.- Deseño innovador de recursos.
- 13.- Selección das estratexias de avaliación: actividades de avaliación, tipos e técnicas de avaliación, deseño de instrumentos, etc.

O seguimento dos grupos de traballo convértese nunha ocasión privilexiada para introducir, por parte dos profesores, aspectos actitudinais (cooperación, responsabilidade profesional, motivación polo traballo de mestre, etc.). Do mesmo xeito, nalgúns fases do proxecto pídeselle ao alumnado que valoren o seu propio traballo (autoavaliación) ou o traballo dos demais compañeiros (coavaliación) para facer unha retroalimentación do proceso que permita resolver os erros na aprendizaxe o antes posible.

- Este mestrado ten a modalidade de ensino presencial, polo tanto asistencia a clase e a realización do traballo para a avaliación continua é obrigatoria. Esta asistencia debe ser, alomenos, do 80 % estando admitido faltar ao 20 % da presencialidade. Para a avaliación continua haberá tres probas compostas por dous traballos un centrado no deseño de curriculum e o outro na organización do centro escolar (35%+35%) e un examen (30%), tendo que obter alomenos o 50% da puntuación en cada unha para realizar o cómputo total.

- Os prazos das entregas das actividades, traballos, etc. serán comunicados polo profesorado na clase e/ou na plataforma de teledocencia e tamén é necesario cumprilos para ser cualificados na avaliación continua ou final.

- O alumnado que non supere a materia por avaliación continua terá unha proba de avaliación final, ao redor dos contidos nucleares da materia, na data marcada no calendario do máster para os exames oficiais. Cabe resaltar que esta proba estará composta polos mesmos traballos realizados durante o curso; é dicir dous traballos (35%+35%) e un examen (30%). En caso de superar unha das probas da materia (traballos ou exame) conservarase a súa calificación dentro do mesmo curso académico, pero na Acta académica figurará como non superada e colocarse a media resultante da puntuación global obtida (atendendo previamente a súa expectativa ponderación).

Máis información sobre o proceso de avaliación así como sobre o tipo de exame, as orientacións para a realización do traballo, data de entrega, etc. será facilitada baixo demanda do alumnado que precise, ao non poder superar a materia por avaliación continua.

O exame será tipo test na avaliación continúa. Na avaliación global e extraordinaria será un examen de preguntas cortas.

Para a AVALIACIÓN FINAL (GLOBAL), por tanto, o estudante presentará as mesmas actividades que durante a avaliación continua.

Na web do mestrado poden consultarse as datas do exame oficial: <http://mpe.uvigo.es/index.php?lang=es>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CANTÓN MAYO, I. y PINO JUSTE, M.R., **Diseño y desarrollo del curriculum.**, Alianza editorial.,

CANTON MAYO, I. Y PINO JUSTE, M., **Organización de centros educativos en la sociedad del conocimiento**, Alianza,

Bibliografía Complementaria

ANTÚNEZ, S. Y GAIRÍN, J., **La organización escolar. Práctica y fundamentos.**, GRAO,

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Sistema Educativo e Educación en Valores**

Materia	Sistema Educativo e Educación en Valores			
Código	V02M066V09104			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3.5	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Análise e intervención psicosocioeducativa			
Coordinador/a	Fernández González, María Reyes			
Profesorado	Fernández González, María Reyes			
Correo-e	ofoe-to@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Toda práctica educativa de intervención educativa funda as súas raíces no sistema de ideas, procedementos e valores que os seus fins lle asignan. A posición dun/ha profesional do campo educativo que quere educar sen ter unha teoría clara e definida da educación sería tan irracional como a de aquel que quere guiar alguén sen saber de onde parte, por onde vai e onde se dirixe. Ésta é a razón pola que antes de deseñar o desenvolvemento de calquera intervención pedagóxica, o profesorado debe ter clara unha Teoría da Educación que guíe a determinación do proceso educativo e a selección dos medios para logralo. Para iso, e en primeiro lugar, é necesario precisar que é a Teoría da Educación, que lonxe de referirse exclusivamente a cuestións teóricas acerca da educación e polo tanto afastadas das realidades educativas, incide polo contrario en todos os aspectos propios da práctica educativa. Polo tanto, a Teoría da Educación significa coñecer para facer, saber para logo aplicar mellor as innovacións educativas e, en definitiva, para mellorar a calidade da educación. A continuación é obrigado determinar qué entendemos por educación, xa que ao ser un termo de uso habitual na vida cotiá porque a todas as persoas afecta de algún modo, todo o mundo se atrevería a dar unha definición de educación. Ademais, existen moitos conceptos afíns á educación como formación, ensino, aprendizaxe, instrución, capacitación, que se empregan en moitas ocasións como termos similares e que deben diferenciarse para a súa correcta utilización. Así mesmo, a educación non se pode reducir á que é impartida na escola -Educación Formal-, xa que as persoas se educan máis alá de ela e os influxos que se reciben a partir de outros medios son tanto ou máis potentes que os que proceden da escola e incluso interfíren na súa acción. Polo tanto, faise necesario traballar os conceptos de -Educación Non Formal-, definida como o conxunto de procesos, medios e institucións deseñados en función de explícitos obxectivos de formación, que non están directamente dirixidos á provisión dos graos propios do sistema educativo regrado, e o de □Educación Informal- que se referiría a aqueles procesos educativos que se producen indiferenciados de outros procesos sociais, que non foron institucionalizados nin sistematizados, que se dan no curso ordinario da vida. Un dos factores que influíu na crecente importancia que se lle outorgou tanto á Educación Non Formal como á Educación Informal foi o cambio nos valores defendidos pola sociedade, da defensa da virilidade ou a guerra pasouse á defensa da paz ou a tolerancia, valores nos que ata agora non educaba a escola e que a partir da transversalidade como na LOXSE e da inclusión da Educación en Valores da LOE, si serían incluídos nos seus contidos. Tendo en conta que a saída profesional deste curso de posgrao é a de ser docente en Educación Secundaria é polo que un bloque de contido centrarase exclusivamente no sistema educativo, co fin de introducir ao alumnado no universo da educación, prestando especial atención aos elementos que integran o sistema e ás súas funcións en relación coa acción educativa. En consecuencia considéranse os axentes socioeducativos e as súas responsabilidades pero tamén se presta especial atención a algunhas institucións fundamentais como o Estado ou as Comunidades Autónomas en tanto responsables da normativa educativa.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

B7	Deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe, con especial atención á equidade, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto aos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sustentable.
B13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
O alumnado comprende os aspectos fundamentais da LOMLOE, en relación cos niveis educativos vinculados ao Mestrado de Secundaria.	B13		D1	
O alumnado coñece e valora o rol dos axentes socioeducativos nos procesos educativos formais propios das ensinanzas de secundaria, bacharelato, formación profesional e ensinanzas de idiomas.	B7	C10 C11		
O alumnado sabe como deseñar e desenvolver espazos de aprendizaxe con especial atención á equidade, a educación emocional e en valores, a igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres, a formación cidadá e o respecto dos dereitos humanos que faciliten a vida en sociedade, a toma de decisións e a construción dun futuro sostible.	B7 B13	C10	D1	

Contidos

Tema	
1. O Universo educativo: concepto de educación. Os escenarios educativos. Educación formal, non formal e informal.	1.1. Concepto de educación. Trazos xerais e diferenciais. 1.2. Clarificación terminolóxica. 1.3. Dimensións e piares da educación. 1.4. Os escenarios educativos: educación formal, non formal e informal. 1.5. Da escola tradicional ás escolas renovadas.
2. O sistema educativo. Os axentes socioeducativos (educadores/as, alumnado, familia) e a súa evolución.	2.1. O sistema educativo español. Análise histórica. 2.2. A estrutura do sistema educativo despois da LOMLOE. Ensinanza obrigatoria e posobrigatoria. Educación Secundaria e Bacharelato. Formación Profesional. Ensinanzas de Idiomas. 2.3. Institucións e axentes no sistema educativo. O rol do Estado e das Comunidades Autónomas. Os centros educativos. Profesorado e alumnado. As familias. Asociacións escolares.
3. A educación en valores.	3.1. Marco conceptual da educación en valores e actitudes. Cara unha convivencia pacífica. 3.2. Metodoloxía e estratexias didácticas ante valores e actitudes. 3.3. Avaliación de valores e actitudes. 3.4. Actitudes do profesorado ante valores controvertidos. 3.5. A Declaración Universal dos Dereitos Humanos e a Declaración dos Dereitos da Infancia: contexto de actuación para a educación de valores e actitudes.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	8	30	38
Traballo tutelado	6	20	26
Resolución de problemas de forma autónoma	3.5	20	23.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	O profesorado presenta os núcleos temáticos da disciplina.
Traballo tutelado	O alumnado realiza traballos nos que aplica os coñecementos desenvolvidos na sesión maxistral.
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo propio seguindo as indicacións do profesorado.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Titorías
Traballo tutelado	Titorías
Resolución de problemas de forma autónoma	Titorías

Avaliación			
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Lección maxistral	No caso do ALUMNADO ASISTENTE, a lección maxistral avaliarase mediante a súa presenza nas aulas. Será considerado alumnado asistente aquel que asista, polo menos, a 5 das sesións do módulo. A cualificación pola asistencia ás clases se realizará de acordo co número de sesións ás que se asistira.	20	C10 C11
Traballo tutelado	O alumnado aplica o coñecemento teórico a casos prácticos.	40	B7 B13 C10 C11
Resolución de problemas de forma autónoma	O alumnado realiza un traballo de elaboración propia seguindo as indicacións do profesorado.	40	B7 B13 C10 C11 D1

Outros comentarios sobre a Avaliación

As probas descritas anteriormente conforman a estrutura da AVALIACIÓN CONTINUA, tanto para o alumnado asistente como para o non asistente.

A AVALIACIÓN GLOBAL constará das mesmas probas que a avaliación continua, pero con distintos prazos de entrega, que serán indicados ao comezo do módulo polo profesorado. O alumnado non asistente para compensar os 2 puntos que se poden conseguir na avaliación continua pola asistencia ao total das sesións, deberán realizar un exame de preguntas curtas na data oficial.

As datas oficiais dos exames poden consultarse na web do mestrado.

A cualificación final da materia resultará da integración das distintas notas. Deberán ser superadas todas as partes para poder obter unha cualificación positiva. A superación das mesmas entenderase acadada cando se teña como cualificación polo menos a metade da nota máxima asignada a cada proba. O/a alumno/a que non realice todas as actividades de avaliación obterá unha cualificación final de SUSPENSO. De non ter superada a materia, as competencias non adquiridas serán avaliadas novamente na convocatoria de xullo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- Camps, V., **El gobierno de las emociones**, 1ª, Herder, 2011
- Cid, X.M., **É posíbel unha educación permeable á cultura Popular**, Raigame, 27, pp. 61-65, 2007
- Colom, A.J. (coord.), **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, 1ª, Ariel, 1998
- Delors, J., **La educación encierra un tesoro**, 1ª, Santillana / UNESCO, 1996
- Haydon, G., **Enseñar valores. Un nuevo enfoque**, 1ª, Morata, 2013
- Lorenzo Vicente, J.A., **La educación secundaria en España: problemática histórico-educativa y actual. Monográfico. CEE Participación Educativa, número extraordinario**, Ministerio de Educación, 2011
- Pozo Andrés, Mª del M. (ed.), **Teorías e institucións contemporáneas de la educación**, 1ª, Biblioteca Nueva, 2009
- Puig Rovira, J.Mª, Gijón Casares, M., Martín García, X. y Rubio Serrano, L., **Aprendizaje servicio: educar para la ciudadanía**, 1ª, Octaedro, 2007

Bibliografía Complementaria

- Esteve, J.M., **Educación, un compromiso con la memoria. Un libro para educar en libertad**, 1ª, Octaedro, 2010
- López-Ocón, L., **Un esfuerzo para superar el carácter elitista de la educación secundaria: el caso de la Segunda República española (1931-1936)**. Resgate - Rev. Interdiscip. Cult., Campinas, v. 29, pp. 1-32, Universidade Estadual de Campinas, 2021
- Mestre Chust, V., **La necesidad de la educación en Derechos Humanos**, 1ª, UOC, 2007
- Sarramona, J., **Fundamentos de educación**, 1ª, CEAC, 1989
- Soler, Mª.P. (coord.), **De la educación emocional a la educación en valores**, 1ª, MEC, 2008
- UNESCO, **Reimaginar juntos nuestros futuros. Perfiles Educativos**, 44(177), 200-212, 2022

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**As Linguas Estranxeiras no Contexto Español e Internacional**

Materia	As Linguas Estranxeiras no Contexto Español e Internacional			
Código	V02M066V09230			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	8	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinador/a	Fernández Pena, Yolanda			
Profesorado	Fernández Bello, Pablo Fernández Pena, Yolanda Sánchez Rodríguez, Xulia			
Correo-e	yolanda.fernandez@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Esta materia pretende proporcionar unha visión panorámica e comprensiva da docencia de linguas estranxeiras en España e en Galicia en termos de lexislación e das estruturas educativas actuais no contexto dos obxectivos fixados polo Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas. A información proporcionada no curso será tratada dun xeito práctico por medio de debates e de estudos comparativos entre a situación no contexto nacional e as políticas educativas e aportacións máis significativas dos países do noso entorno europeo de xeito prioritario, pero tamén doutras zonas relevantes do mundo global.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B1	Coñecer os contidos curriculares das materias relativas á especialización docente correspondente.
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
B6	Diseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade dos estudantes.
B10	Diseñar e realizar actividades formais e non formais que contribúan a facer do centro un lugar de participación e cultura na contorna no que está situado.
B13	Coñecer a normativa e organización institucional do sistema educativo e modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros de ensino
B17	Desenvolver hábitos e actitudes para aprender a aprender ao longo do seu posterior desenvolvemento profesional.
C3	Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.
C6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.
C7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.

C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C12	Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.
C14	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Deseñar e desenvolver metodoloxías didácticas tanto grupais como personalizadas, adaptadas á diversidade do alumnado.	B1 B3 B4 B5	C3 C7	D1 D3
Elaborar propostas baseadas na adquisición de coñecementos, destrezas e aptitudes intelectuais e emocionais.	B4 B10 B17	C8 C10 C12	D3
Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.	B1 B13	C6 C14	D1
Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.	B4 B6 B13 B17	C7 C10 C14	D1 D3
Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.	B5 B10 B17	C3 C8 C12	D3
Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.	B5 B10 B17	C7 C10 C12 C14	D3
Adquirir habilidades sociais na relación e orientación familiar.	B5 B10	C3 C8 C10 C12 C14	D3
Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.	B1 B13 B17	C6 C7 C14	D1 D3

Contidos

Tema	
Bloque I	
1.- O ensino de linguas no presente modelo educativo, estatal e autonómico.	Visión panorámica do ensino de linguas no estado español e en Galicia desde as perspectivas da educación obrigatoria, post-obrigatoria ou de réxime especial.
2.- O Marco Común Europeo de Referencia para as Linguas. Obxectivos, métodos e prioridades da política lingüística europea.	Estudo e discusión dos documentos fundamentais sobre o ensino de linguas estranxeiras no contexto europeo.
3.- Os niveis de referencia de aprendizaxe de linguas e o desenvolvemento de competencias.	Descrición e estudo en detalle das competencias específicas, transversais e complementarias a desenvolver nos distintos niveis de aprendizaxe.
4.- O ensino-aprendizaxe e certificación de linguas estranxeiras polas institucións internacionais.	Información relevante sobre institucións internacionais dedicadas ao ensino e certificación das linguas estranxeiras membros de ALTE, CERCLES, EALTA, e outras.
Bloque II	
5.- O deseño curricular base.	O currículo, e os seus elementos, das linguas estranxeiras na ESO, Bacharelato, FP e Escolas Oficiais de Idiomas. Os proxectos lingüísticos de centro (PLC).
6.- As programacións didácticas vixentes.	Panorámica das programacións actuais nos distintos tipos de ensino e a súa discusión desde a perspectiva dos obxectivos fixados no contexto nacional e internacional. A organización dos departamentos de linguas estranxeiras. Acceso á función pública docente para profesorado de linguas estranxeiras.
7.- As linguas estranxeiras como fenómeno global. Experiencias educativas internacionais.	Visión panorámica dos sistemas educativos internacionais máis relevantes. Metodoloxía CLIL/AICLE.

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	28	30	58
Resolución de problemas	4	20	24
Traballo	0	50	50
Presentación	8	60	68

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Lección maxistral	Clases teóricas nas que se imparten os contidos do temario.
Resolución de problemas	Actividades de aplicación e ampliación de contidos realizadas polo estudantado na aula e/ou fóra dela.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	O alumnado disporá de atención personalizada tanto durante as sesións presenciais como en horario de titorías (presenciais e/ou en liña).
Resolución de problemas	O alumnado disporá de atención personalizada tanto durante as sesións presenciais como en horario de titorías (presenciais e/ou en liña).
Probas	Descrición
Traballo	O alumnado disporá de atención personalizada tanto durante as sesións presenciais como en horario de titorías (presenciais e/ou en liña).
Presentación	O alumnado disporá de atención personalizada tanto durante as sesións presenciais como en horario de titorías (presenciais e/ou en liña).

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas	Actividades relacionadas cos contidos da materia, tanto do primeiro bloque da materia (10%) como do segundo (10%), realizadas dentro ou fóra da aula, con ou sen previo aviso. Serán o complemento á lección maxistral.	20	B1 B3 B4 B5 B6 B10 B13	C3 C6 C7 C12	D1 D3
Traballo	Recapitulación e comentario crítico individual do contido do curso, tanto do primeiro bloque da materia (20%) como do segundo (20%).	40	B1 B3 B4 B17	C6 C7 C10 C14	D3
Presentación	Presentación sobre un aspecto relacionado co temario da materia durante as sesións presenciais do curso.	40	B1 B4 B6 B10 B13 B17	C3 C8 C10 C12	D1 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Consideracións xerais

Na primeira edición de actas existen dous sistemas de avaliación: continua e única. A **modalidade por defecto** será a **avaliación continua**, excepto expresa notificación por parte do alumnado da súa preferencia polo sistema de avaliación única. O alumnado que opte pola **avaliación única** debe comunicarllo ao profesorado da materia **antes de finais da segunda semana do curso** como data límite. Participar nun dos sistemas de avaliación implica a **imposibilidade de participar no outro**.

PRIMEIRA EDICIÓN DE ACTAS

1. Avaliación continua

Para ser avaliado polo sistema de avaliación continua é imprescindible que o alumnado **participe activamente** na clase, e realice e **entregue en prazo as diferentes tarefas** que se vaian propoñendo ao longo do cuadrimestre. Igualmente, o alumnado que opte por este sistema de avaliación deberá cumprir co **mínimo de asistencia obrigatoria** acordada polo mestrado (**80%**). Do contrario, perderá o seu dereito á avaliación continua.

A avaliación continua consta de tres compoñentes:

1. a resolución de **problemas** ou actividades realizadas dentro ou fóra da aula, con ou sen previo aviso, referidas tanto ao primeiro bloque (**10%**) como ao segundo bloque da materia (**10%**)
2. o **traballo** consistirá na recapitulación e comentario crítico individual do contido do curso, referido tanto ao primeiro bloque (**20%**) como ao segundo bloque da materia (**20%**), redactado e publicado conforme ás directrices establecidas polo profesorado ao comezo do curso
3. unha **presentación** oral sobre un aspecto relacionado co contido do curso previamente acordado co profesorado (**40%**) que terá lugar durante as sesións presenciais do curso, na data fixada polo profesorado da materia

Para superar a materia será imprescindible acadar unha **cualificación mínima de 5 puntos** (sobre 10) **en cada un dos tres compoñentes**. De non ser o caso, a materia estará suspensa aínda que a media aritmética sexa 5 ou superior.

2. Avaliación única

A cualificación final do alumnado que se acolla a este sistema de avaliación computarase en base á cualificación obtida nun **exame escrito (100%)** sobre os aspectos teóricos e prácticos da materia, que se realizará na data establecida pola coordinación do mestrado. Este exame constará de **dúas partes**, unha por cada un dos bloques da materia. Cada unha destas partes suporá o 50% da nota final. Para superar a materia será imprescindible acadar unha **cualificación mínima de 5 puntos** (sobre 10).

SEGUNDA EDICIÓN DE ACTAS

O alumnado que non supere a materia na primeira edición de actas ou non se presente á primeira oportunidade de avaliación, será avaliado mediante un **exame escrito (100%)** sobre os aspectos teóricos e prácticos da materia, que se realizará na data establecida pola coordinación do mestrado. Este exame constará de **dúas partes**, unha por cada un dos bloques da materia. Cada unha destas partes suporá o 50% da nota final. Para superar a materia será imprescindible acadar unha **cualificación mínima de 5 puntos** (sobre 10).

Observacións:

- Os exames e as probas de avaliación continua considéranse oficiais e, polo tanto, **un cambio de data debe estar sempre debidamente xustificado por causas de forza maior** (accidente, operación cirúrxica ou falecemento de familiar en primeiro grao na data exacta da proba) e, sempre que sexa posible, debe ser comunicado ao profesorado do curso con anterioridade á data de realización da proba.
- É responsabilidade do alumnado estar ao tanto das datas de entrega das tarefas, das presentacións e dos exames. **Non hai obriga de comunicar as datas de avaliación mediante a plataforma de teledocencia.**
- Na avaliación da materia terase en conta no só o contido, senón tamén a **corrección lingüística e estilística** das probas.

REALIZACIÓN FRAUDULENDA DAS PROBAS DE AVALIACIÓN:

De acordo cos Artigos 40-42 do Regulamento sobre a avaliación, a calificación e a calidade da docencia e o proceso de aprendizaxe do estudantado, aprobado no claustro do 18 de abril de 2023,

"A actuación fraudulenta en calquera proba de avaliación implicará a cualificación de cero (suspenso) na acta da oportunidade de avaliación da convocatoria correspondente, iso con independencia do valor que sobre a cualificación global desta tivese a proba en cuestión e sen prexuízo das posibles consecuencias de índole disciplinaria que poidan producirse."

Alegar descoñecemento do que supón o plaxio e a fraude académica non eximirá ao alumnado da súa

responsabilidade neste aspecto.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Cantón, I. & M. Pino (coord.), **Diseño y desarrollo del currículum**, Alianza Editorial, 2011

Consejo de Europa, **Marco común de referencias para las lenguas: Aprendizaje, enseñanza, evaluación**, Centro Virtual Cervantes, 2002

Consello de Europa, **Marco común de referencias para las lenguas: Aprendizaje, enseñanza, evaluación. Volumen complementario**, Consello de Europa, 2020

Llamas Martínez, I., **Cómo enseñar una segunda lengua en el siglo XXI. De la teorización a la realidad de la praxis docente**, Octaedro, 2022

Bibliografía Complementaria

Baidak, N. et al., **Key data on teaching languages at school in Europe. Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, European Commission**, EU Bookshop, 2012

Braine, G. (ed.), **Teaching English to the world: History, curriculum, and practice**, Routledge, 2005

García Doval, F. et al., **Marco y Portafolio: Porta Linguarum para los europeos**, Grupo Editorial Universitario, 2004

Ibáñez, J., E. Sanz & N. Goicoechea (eds.), **La interculturalidad y el aprendizaje de las lenguas en el espacio europeo**, Servicio Publicaciones de la Universidad de Burgos, 2006

Johnson, K., **An introduction to foreign language learning and teaching**, 3ª, Routledge, 2018

Jones, N. & N. Saville, **European language policy: Assessment, learning and the CEFR**, Cambridge University Press, 2009

Marsh, D. & Frigols Martín, M.J., **Content and Language Integrated Learning**, Blackwell Publishing, 2012

Morales Gálvez, C., I. Arrimadas Gómez, E. Ramírez Nueda, A. López Gayarre & L. Ocaña Villuendas, **La enseñanza de lenguas extranjeras en España**, Centro de Investigación y Documentación Educativa, 2020

Ruiz de Zarobe, L. & Y. Ruiz de Zarobe, **Enseñar hoy una lengua extranjera**, Octaedro, 2019

Vez, J.M., **Multilingual education in Europe: Policy developments**, Grupo Editorial Universitario, 2009

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Prácticas Externas/V02M066V09301

Traballo Fin de Máster/V02M066V09401

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras/V02M066V09231

Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras/V02M066V09232

Outros comentarios

Espérase que o alumnado faga as tarefas solicitadas para poder participar activamente na clase.

O estudantado deberá consultar regularmente o seu correo electrónico e visitar a plataforma de teledocencia do curso (<https://moovi.uvigo.gal>). Os anuncios e cambios de última hora notificaranse a través da plataforma de teledocencia.

O alumnado deberá acceder regularmente ás fontes bibliográficas da biblioteca.

DATOS IDENTIFICATIVOS**Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras**

Materia	Didáctica da Ensinanza das Linguas Estranxeiras			
Código	V02M066V09231			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Dpto. Externo Filoloxía inglesa, francesa e alemá Tradución e lingüística			
Coordinador/a	Salceda Rodríguez, Hermes			
Profesorado	Costa da Silva , Maria Manuela Ferreiro Vázquez, Óscar Rodríguez Rodríguez, Cristina Salceda Rodríguez, Hermes			
Correo-e	hermes.salceda@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral				

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinos, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B4	Buscar, obter, procesar e comunicar información (oral, impresa, audiovisual, dixital ou multimedia), transformala en coñecemento e aplicala aos procesos de ensino e aprendizaxe nas materias propias da especialización cursada.
B5	Contextualizar o currículo que se vaia a implantar nun centro docente participando na planificación colectiva do mesmo.
C2	Comprender o desenvolvemento da personalidade destes estudantes e as posibles disfuncións que afectan a aprendizaxe.
C6	Coñecer a evolución histórica do sistema educativo no noso país.
C7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, tutoría e orientación académica e profesional.
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C11	Coñecer a evolución histórica da familia, os seus diferentes tipos e a incidencia do contexto familiar na educación.
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C14	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xenerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

D2 Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.

D3 Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinarias

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Ofrecer ao futuro profesorado de ESO, Bacharelato, FP e Ensino de Idiomas a formación pedagóxica e didáctica esixida pola lexislación actual.	B3 B4 B5	C6 C13	D1
Coñecer os contidos curriculares	B3 B4 B5	C9	
Elaborar e programar unidades didácticas.	B3 B4 B5	C7 C9 C13 C14	D1 D2 D3
Buscar e deseñar actividades que fomenta a competencia comunicativa traballando as catro destrezas (falar, escoitar, ler, escribir) utilizando diferentes materiais e recursos (oral, impreso, audiovisuais, dixitais, multimedia...).	B3 B4 B5	C2 C8 C13 C14	D1 D2 D3
Adquirir estratexias para traballar atendendo á diversidade.	B3 B4 B5	C2 C8 C9 C10 C11 C13	D1 D2 D3
Dominar habilidades para que o proceso ensino aprendizaxe se desenvolva sempre no marco da educación en valores, a estimulación e esforzo do alumnado, dotándoo das ferramentas necesarias para aprender a aprender e favorecer a autonomía persoal.	B3 B4 B5	C8 C9 C10 C11 C13 C14	D1 D2 D3

Contidos

Tema	
Situacións e variábeis de ensino das linguas estranxeiras	☐ Contextos de adquisición e uso ☐ Repertorio lingüístico
Novas metodoloxías na didáctica da ensinanza das linguas estranxeiras	☐ A aprendizaxe das linguas estranxeiras baseada en tarefas (ABT) ☐ A aprendizaxe das linguas estranxeiras baseada en proxectos (ABP) -Situacións de aprendizaxe e avaliación competencial ☐ A clase invertida na didáctica da ensinanza das linguas estranxeiras
Estratexias de comunicación. A comunicación oral e escrita e o seu tratamento na aula.	☐ Actividades de expresión, interacción e mediación oral ☐ Actividades de expresión, interacción e mediación escrita
Procedementos para o fomento das habilidades comunicativas na aprendizaxe de linguas estranxeiras	☐ Actividades de comprensión oral e escrita ☐ O uso dos rexistros coloquial e culto nas actividades de expresión e interacción oral e escrita
Actividades de lingua	☐ Tipoloxía ☐ Incorporación das actividades de léxico e dos contidos gramaticais e funcionais
Técnicas de escrita e redacción	
Materiais para a didáctica das linguas estranxeiras	-Materiais e recursos didácticos -O uso dos libros de texto. -Uso das TIC e móbiles.
Fomento da lectura e uso da literatura na didáctica do ensino/aprendizaxe das linguas estranxeiras	
A dimensión cultural na didáctica da ensinanza das linguas estranxeiras	
Apoio, diversidade e multiculturalidade na didáctica das linguas estranxeiras.	-Lifeskills /competences pour la vie -Deseño Universal para a Aprendizaxe (DUA) na didáctica das linguas estranxeiras
Contextos de aplicación da didáctica das LE.	-Medidas de atención á diversidade na didáctica das linguas estranxeiras -Avaliación da atención á diversidade na didáctica das linguas estranxeiras -Traballar coa cultura da LE: o papel dos/as auxiliares de conversa. -Programas AICLE/CLIL

Os sistemas audiovisuais na didáctica das linguas -Tipoloxía e emprego

estranxeiras

□Didactización e remediación de documentos audiovisuais

A avaliación na aula de linguas estranxeiras

-Avaliación inicial, formativa e final

-Uso de descritores (rubrics)

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	60	120	180
Traballo tutelado	30	0	30
Debate	10	10	20
Estudo de casos	20	20	40
Traballo	0	30	30

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Presentación dos puntos esenciais dos contidos da materia.
Traballo tutelado	Resolución na aula de actividades relacionadas cos contidos da materia e encamiñadas a acadar os obxectivos fixados para a mesma.
Debate	Construción dunha visión crítica sobre os contidos da materia mediante o intercambio de opinións na aula.
Estudo de casos	Análise de prácticas metodolóxicas de especial interese.

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Lección maxistral	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de tutoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Estudo de casos	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de tutoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Traballo tutelado	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de tutoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
Debate	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de tutoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.

Probas Descrición

Traballo	No inicio do curso, cada profesor indicará os seus horarios e modalidades de tutoría, así como as vías de contacto co alumnado. O alumnado deberá ter en conta que a maioría do profesorado da materia non traballa habitualmente na Facultade de Filoloxía e Tradución e que, por tanto, non dispón dun despacho na mesma.
----------	---

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
TraballoNa modalidade de avaliación continua, cada alumno deberá realizar ao longo do curso 5 probas de avaliación (unha por cada un dos docentes da materia). Os criterios de avaliación, así como o formato, modalidade e prazos de presentación serán establecidos en cada grupo por cada profesor responsábel no inicio do curso. A avaliación será, por tanto, continua, progresiva e sumativa. Cada profesor emitirá unha nota individual sobre 10. Esta será ponderada en función do número de horas do docente e sumada á dos demais para obter a cualificación final do alumno.	100	B3 C2 D1 B4 C6 D2 B5 C7 D3 C8 C9 C10 C11 C13 C14

Outros comentarios sobre a Avaliación

ASISTENCIA E AVALIACIÓN CONTINUA

O alumnado que asista regularmente ás clases será avaliado durante o curso por medio de un mínimo de 5 probas de avaliación (traballos e actividades propostos polos docentes), unha por cada un dos/as docentes da materia. Os criterios de avaliación, así como o formato, modalidade e prazos de presentación serán establecidos en cada grupo por cada profesor/-a responsábel no inicio do curso. A avaliación será, por tanto, continua, progresiva e sumativa. Cada profesor/-a emitirá unha nota individual sobre 10. Esta será ponderada en función do número de horas do/a docente e sumada á dos/as demais para obter a cualificación final do alumno/a.

O alumnado que supere o 20% de inasistencia ás sesións docentes perderá o seu dereito á avaliación continua descrita no parágrafo anterior e poderá obter unha avaliación global por medio dun exame final comprensivo, tal e como se describe máis abaixo.

O plaxio nun traballo ou presentación será cualificado cun 0.

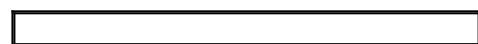
É responsabilidade do alumnado consultar os materiais e as novidades a través da plataforma MOOVI e estar ao tanto das datas de entrega de traballos, de presentacións e de avaliación.

AVALIACIÓN GLOBAL

O alumnado que non siga ou non supere a avaliación continua poderá acollerse a unha avaliación global da materia, que se realizará mediante un exame (tanto na convocatoria de primeira oportunidade como na da segunda oportunidade).

Este exame consistirá na realización dunha proba que constará de cinco partes, unha por cada un dos/os docentes da materia. Cada profesor/-a emitirá unha nota individual sobre 10 puntos, e esta será finalmente ponderada en función do número de horas que cada docente imparte, e sumada á dos demais para obter a cualificación final do/a alumno/a.

As datas destes exames serán as fixadas pola secretaría do Mestrado.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

CANTÓN, I. & PINO, M. (coord.), **Diseño y desarrollo del currículum**, Alianza Editorial, 2011

CONTI, G & SMITH, S., **The Language Teacher Toolkit**, Amazon, 2016

PALACIOS, I., **“Aprendiendo a aprender en el aula de lenguas extranjeras. Las estrategias de aprendizaje y su tratamiento en el aula”**. En Cassany, Daniel, **El Portfolio Europeo de Lenguas.**, pp. 155-184., Ministerio de Educación, 2006

PALACIOS, I. (dir.) ET ALII, **Diccionario de enseñanza y aprendizaje de lenguas**, En clave-ELE, 2007

PALACIOS, I. (dir.) ET ALII, **Diccionario de ensino e aprendizaxe de linguas (versións española e galega)**, 1.0, 2019

Bibliografía Complementaria

ADAM, J-M., **Textes: types et prototypes**, Arman Colin, 2011

BENTLEY, K., **The TKT (Teaching Knowledge Test) course: CLIL Module (Content and Language Integrated Learning)**, Cambridge University Press, 2010

DALE L. & TANNER, R., **CLIL activities: a resource for subject and language teachers**, Cambridge University Press, 2012

DOLZ, J. & SCHNEUWLY, B., **Pour un enseignement de l'oral - Initiation aux genres formels à l'école**, ESF, 1998

DUFAYS, J.-L., GEMENNE, L. & LEDUR D., **Pour une lecture littéraire. Histoire, théories, pistes pour la classe**, 2ª edición, De Boeck-Duculot, 2005

GODARD, A. (dir.), **La littérature dans l'enseignement du français langue étrangère**, Didier, 2014

HARMER, J., **The Practice of English Language Teaching**, 5ª edición, Pearson, 2014

HOUSE, S (coord.), **Didáctica del Inglés: Classroom Practice**, Graó, 2011

HUVER, E., SPRINGER, C., **L'évaluation en langues**, Didier, 2011

LAURENS V., **"Modéliser des séquences en FLE et FLM: analyse comparée de l'unité didactique et de la séquence didactique"** en *Le français aujourd'hui*, n° 176, 2012, p. 59-75., 2012

LEBRUN, M., LACELLE, N; BOUÏN, J.-F., **Introduction de La littératie médiatique multimodale. De nouvelles approches en lecture-écriture à l'école et hors de l'école**, PUO, 2012

MCCARTHY, M. O'KEEFE, A. & WALSH, S., **Vocabulary Matrix: Understanding, Learning, Teaching.**, Heinle Cengage Learning, 2009

MEHISTO, P., MARSH, D., & FIGOLS, M.J., **Uncovering CLIL**, Macmillan, 2008

MOIRAND, S., **Enseigner à communiquer en langue étrangère**, Hachette, 1990

Oulipo, (Hermes Salceda ed.), **Atlas de literatura potencial 1: Ideas potentes**, Pepitas de calabaza, 2016

PARRISH, B., **Teaching Adult English Language Learners: A Practical Introduction**, 2ª edición, Cambridge University Press, 2019

RINVOLUCRI, M., **Humanising your Coursebook (Activities to bring your classroom to life)**, Delta Publishing, 2002

RIVÉ, R. & VIDAL, N., **Project Work step by step (Handbooks for the English classroom)**, Macmillan Education, 1993

SAN ISIDRO, F.X. (coord.), **Materiais Plurilingües 3.0: Formación, creación e difusión**, Xunta de Galicia, 2011

SCHWIETER, J.W. & BENATI, A. (edit.), **The Cambridge Handbook of Language Learning**, Cambridge University Press, 2019

SCRIVENER, J., **Learning Teaching**, Macmillan, 2011

TAYLOR, J., **The Minimax Teacher**, Delta Publishing, 2001

TOMALIN, . & STEMPLESKI, S., **Cultural Awareness**, Oxford University Press, 2003

THORNBURY, S., **An A-Z of ELT. A Dictionary of Terms and Concepts**, Macmillan, 2014

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS**Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras**

Materia	Estratexias de Innovación Docente no Campo das Linguas Estranxeiras			
Código	V02M066V09232			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Filoloxía inglesa, francesa e alemá			
Coordinador/a	Martínez Insua, Ana Elina			
Profesorado	Martínez Insua, Ana Elina Pérez Guerra, Javier Sánchez Rodríguez, Xulia			
Correo-e	minsua@uvigo.gal			
Web	http://moovi.uvigo.gal			
Descrición xeral	Dende unha perspectiva marcadamente práctica, esta materia tratará de que o alumnado se familiarice coas nocións de innovación docente e competencia dixital docente. Logo de familiarizarse con, e analizar, certas metodoloxías innovadoras e un amplo repertorio de ferramentas e recursos dixitais, o alumnado desenvolverá numerosas actividades nas que fará uso das aplicacións e creará proxectos/materiais innovadores nos que deberá por en práctica o coñecemento e as destrezas adquiridas. Materia do programa English Friendly. Os/ as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B3	Planificar, desenvolver e avaliar o proceso de ensino e aprendizaxe potenciando procesos educativos que faciliten a adquisición das competencias propias dos respectivos ensinados, atendendo ao nivel e formación previa dos estudantes, así como á orientación dos mesmos, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro.
B8	Adquirir estratexias para estimular o esforzo do estudante e promover a súa capacidade para aprender por se mesmo e con outros e desenvolver habilidades de pensamento e de decisión que faciliten a autonomía, a confianza e iniciativas persoais.
C7	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de información, titoría e orientación académica e profesional.
C8	Promover accións de educación emocional, en valores e formación cidadá.
C9	Participar na definición do proxecto educativo e nas actividades xerais do centro atendendo a criterios de mellora da calidade, atención á diversidade, prevención de problemas de aprendizaxe e convivencia.
C10	Relacionar a educación co medio e comprender a función educadora da familia e a comunidade, tanto na adquisición de competencias e aprendizaxe como na educación no respecto dos dereitos e liberdades, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres e na igualdade de trato e non discriminación das persoas con discapacidade.
C13	Coñecer e aplicar recursos e estratexias de educación no respecto e valor da diversidade lingüística e as súas implicacións educativas.
C14	Coñecer o valor formativo e cultural das materias correspondentes á especialización.
D1	Utilizar bibliografía e ferramentas de procura de recursos bibliográficos xerais e específicos, incluíndo o acceso por Internet.

D2	Xestionar de forma óptima o tempo de traballo e organizar os recursos dispoñibles, establecendo prioridades, camiños alternativos e identificando erros lóxicos na toma de decisións.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Posta en práctica dos coñecementos adquiridos mediante o desenvolvemento de prácticas innovadoras relativas ao ensino das linguas estranxeiras	B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13	D1 D2 D3
Coñecementos de iniciativas e propostas relevantes de innovación docente no eido das linguas estranxeiras	B3	C7 C14	D1 D2

Contidos

Tema	
- Introducción e nocións básicas	. Innovación docente . Competenza dixital (docente) . Marcos de referencia (DigComp21; DigCompEdu; DigCompOrg)
- Innovación docente, metodoloxías innovadoras e TIC	. Contextos de innovación . Obxectivos da innovación . Metodoloxías innovadoras . Creación de materiais e recursos abertos (infografías, exercicios e actividades de tipoloxía diversa, blogs, sitios web, podcasts, vídeos e presentacións interactivos, recursos ramificados, etc.). ... Propiedade intelectual, dereitos de autor, licenzas ... Programas, aplicacións, ferramentas, LMS . Intelixencia Artificial e ensinanza-aprendizaxe do idioma estranxeiro ... Ferramentas ... Aplicación na aula de idioma estranxeiro
- Posta en práctica	. Información e alfabetización informacional . Comunicación e colaboración . Creación de contidos dixitais accesibles . Seguridade e licenzas de uso

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	2	4
Lección maxistral	9	35	44
Seminario	14	24	38
Obradoiro	13	17	30
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	30	34

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia por parte do profesorado.
Lección maxistral	Exposición dos contidos máis teóricos da materia por parte do profesorado.
Seminario	Actividade enfocada ao traballo do alumnado en temas específicos da materia: busca, lectura, traballo de documentación e preparación da propia intervención.
Obradoiro	Actividade enfocada á adquisición de coñecementos procedimentais e habilidades instrumentais sobre temas específicos da materia: elaboración propia, por parte do alumnado, de maneira individual ou en grupo, de materiais docentes enfocados cara a innovación.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	(a) Atención na aula e/ou a través do Campus Remoto (b) Titorías individualizadas presenciais e/ou no Campus Remoto. Atención por parte do profesorado na Facultade de Filoloxía e Tradución e/ou en Campus Remoto: - Ana Elina Martínez Insua: despacho B32 - Javier Pérez Guerra: despacho B43
Obradoiro	(a) Atención na aula e/ou a través do Campus Remoto (b) Titorías individualizadas presenciais e/ou no Campus Remoto. Atención por parte do profesorado na Facultade de Filoloxía e Tradución e/ou en Campus Remoto: - Ana Elina Martínez Insua: despacho B32 - Javier Pérez Guerra: despacho B43

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Lección maxistral	Asistencia e participación nas sesións lectivas ordinarias.	10	B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3
Seminario	Elaboración e entrega en prazo das actividades requiridas ao longo das sesións lectivas	30	B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3
Obradoiro	Elaboración e entrega en prazo dos traballos propostos nas sesións lectivas	30	B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución na aula de exercicios e actividades propostos.	30	B3 B8	C7 C8 C9 C10 C13 C14	D1 D2 D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Consideracións xerais

Para superar a materia será imprescindible acadar unha cualificación mínima de 5 puntos.

O plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou actividade, así como o non respecto das licenzas de uso, suporá un suspenso automático na materia. Alegar descoñecemento do que supón o plaxio non eximirá ao alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

1ª Oportunidade

Existen dous sistemas de avaliación (continua e única) para superar a materia nesta primeira oportunidade e participar nun deles implica a imposibilidade de participar no outro.

a) Avaliación continua

Para poder acollerse a este sistema é imprescindible que o alumnado realice e entregue en prazo as diferentes actividades e traballos que se vaian propoñendo en seminarios e obradoiros. De igual maneira, para poder acollerse a este sistema, cómpre asistir ao 80% das horas de aula correspondentes á materia. As probas nas que non se participe ou as actividades non entregadas no prazo estipulado computarán como 0. Igualmente, o alumnado que opte por este sistema de avaliación deberá cumprir co mínimo de asistencia obligatoria acordada polo máster.

b) Avaliación única

A cualificación final do alumnado que se acolla a este sistema de avaliación única computarase en base ás cualificacións obtidas na proba única presencial (oral e/ou escrita) que terá lugar na data establecida pola coordinación do mestrado. Téñase en contra que a proba de avaliación única poderá constar de parte escrita e/ou oral e versará sobre os aspectos teóricos e prácticos da materia. O seu carácter será marcadamente práctico, tal e como o son as probas para o alumnado que se acolle á avaliación continua.

Para a realización da proba única cómpre que o alumnado acuda á aula designada con ordenador portátil ou dispositivo que lle permita a realización das tarefas propostas. O alumnado que se acolla a este sistema de avaliación será responsable da configuración do seu equipo informático que permita a conexión á rede wifi da Universidade de Vigo.

2ª Oportunidade

A proba única, que terá lugar na data que a coordinación do mestrado fixe oficialmente para o mes de xuño/xullo, versará sobre os aspectos teóricos e prácticos da materia. Ao igual que no caso da proba de avaliación única da primeira

oportunidade, a proba de avaliación única da 2ª oportunidade poderá constar de parte escrita e/ou oral e versará sobre os aspectos teóricos e prácticos da materia. O seu carácter será marcadamente práctico, na liña das probas requiridas ao alumnado que se acolleu á avaliación continua.

Para a realización da proba única da 2ª oportunidade cómpre que o alumnado acuda á aula designada con ordenador portátil ou dispositivo que lle permita a realización das tarefas propostas. O alumnado que se acolla a este sistema de avaliación será responsable da configuración do seu equipo informático que permita a conexión á rede wifi da Universidade de Vigo.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Salinas, Jesús, **Innovación docente y uso de las TIC en la enseñanza universitaria**, 1, Revista Universidad y Sociedad del Conocimiento, 2004

Raposo, M., Jacinto, J.J., Martínez, M.E., Florencio, A.P., **As TIC no ensino. Políticas, usos e realidade**, Editorial Andavira, 2013

Raposo Rivas, M., Martínez, M.E., **As TIC e as súas aplicacións na aula: Misión posible**, Editorial Toxosoutos, 2013

Trejo Sirvent, M.L., LLaven Coutiño, G., Culebro Mandujano, M.E., **Retos y desafíos de las TIC y la innovación educativa**, Atenas. Revista científico pedagógica, 2014

Kim, B., **Designing gamification in the right way**, Library Technology Reports, 5(2), 2015

Fernández-Menor, I., **El enganche y sentido de pertenencia escolar en Educación Secundaria: conceptos, procesos y líneas de actuación**, Revista de investigación en educación 21(2), 2023

González-González, M.T. & Cutanda-López, M.T., **Programas de reenganche educativo y condiciones organizativas para su implementación: la importancia de la coordinación curricular**, Educatio Siglo XXI, 38(2), 2020

Segarra, M., Grandel, R., & Belmonte, O., **ChatGPT como herramienta de apoyo al aprendizaje en la educación superior: una experiencia docente.**, Revista Tecnología, Ciencia y Educación, 28, 2024

Recomendacións

Outros comentarios

Se non se dispón de aula de informática dotada de ordenadores para cada alumna/o, será necesario acudir ás sesións presenciais con ordenador portátil ou dispositivo que permita o acceso a internet e o emprego de ferramentas de creación de contidos e recursos educativos (téñase en conta que as tabletas e/ou iPads non sempre son compatibles coas ferramentas que se empregarán na aula). Nese caso, o alumnado deberá ter acceso á rede wifi da Universidade de Vigo e será esencial que consulte os materiais e novidades a través da plataforma MooVi.

Recoméndase o emprego habitual dos servizos proporcionados polas bibliotecas da Universidade de Vigo (referencia, consultas, empréstito, etc.).

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Prácticas Externas				
Materia	Prácticas Externas			
Código	V02M066V09301			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	12	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Ecología e biología animal			
Coordinador/a	Garrido González, Josefa			
Profesorado	Garrido González, Josefa			
Correo-e	jgarrido@uvigo.es			
Web	http://http://mpe.uvigo.es/gl/			
Descrición xeral	As prácticas externas están orientadas a completar e reforzar as competencias asociadas ao título. Realizaranse nunha contorna laboral e profesional real relacionado con algún dos ámbitos da Educación.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
B12	Participar na avaliación, investigación e a innovación dos procesos de ensino e aprendizaxe, comunicando as súas conclusións e as razóns que as sustentan á comunidade educativa e outros profesionais da educación
B16	Traballar en equipo con outros profesionais da educación, enriquecendo a súa formación.
C31	Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación a partir da reflexión sobre a práctica.
D3	Potenciar a capacidade para o traballo en contornas cooperativas e pluridisciplinares

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Asumir que a competencia profesional do docente ten que evolucionar e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida	B12 B16	C31	D3

Contidos

Tema	
Deseño de materias da especialidade	
Elaboración de materiais e actividades	
Aplicación de técnicas e estratexias de aprendizaxe en distintas etapas e cursos.	
Análise da práctica educativa	

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticum, Practicas externas e clínicas	150	0	150
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas(Repetida non usar)	0	150	150

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria. A titorización será levada a cabo por un docente do centro e un docente da universidade.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O alumnado terá dous titores ou titoras que o apoiarán nesta materia. Un titor/a no centro de prácticas e un titor/a na universidade que será o seu titor/a de PAT

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Realización de prácticas coma docente nun centro de ensinanza secundaria (150 horas). RESULTADOS DE APRENDIZAXE -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora	50			
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas (Repetida non usar)	Elaboración dunha memoria de prácticas na que se explique o paso polo centro de prácticas. RESULTADOS DE APRENDIZAXE -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora	50	B12 B16	C31	D3

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

Feliz, T. y Ricoy, M.C., **La formación inicial de los profesores de secundaria.**, Sanz y Torres., 2008

González, M. T., Escudero, J. M., Nieto, J. M. y Portela, A., **Innovaciones en el gobierno y la gestión de los centros escolares.**, Síntesis, 2011

Marco, B., **Competencias Básicas: Hacia un nuevo paradigma educativo**, Narcea, 2008

Perrenoud, Ph, **Desarrollar la práctica reflexiva en el oficio de enseñar**, Grao, 2007

Perrenoud, Ph, **Diez nuevas competencias para enseñar**, Graó, 2004

Sierra, B. y Pérez Ferra, M, **La comprensión de la relación de la teoría-práctica: una clave epistemológica de la didáctica. Revista de Educación**, 2007

Latorre, A., **La investigación-acción. Conocer y cambiar la práctica educativa**, Grao, 2007

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Máster/V02M066V06401

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Aprendizaxe e Ensinanza dos Módulos das Familias Profesionais do Sector Servizos/V02M066V06226

Desenvolvemento Psicolóxico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/V02M066V06102

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/V02M066V06103

Innovación Docente e Iniciación á Investigación na Formación Profesional/V02M066V06227

A Formación Profesional/V02M066V06225

Orientación e Función Titorial/V02M066V06101

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Traballo Fin de Máster				
Materia	Traballo Fin de Máster			
Código	V02M066V09401			
Titulación	Máster Universitario en Profesorado en Educación Secundaria Obligatoria, Bacharelato, Formación Profesional e Ensino de Idiomas. Especialidade: Linguas e Literaturas. Linguas Estranxeiras			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación Ecología e biología animal Economía aplicada Historia, arte e xeografía Matemáticas			
Coordinador/a	Garrido González, Josefa			
Profesorado	Garrido González, Josefa			
Correo-e	jgarrido@uvigo.es			
Web	http://mpe.uvigo.es			
Descrición xeral	Materia orientada á realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenvolvemento orixinal nalguna das liñas do módulo específico do máster, e estará relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Contidos

Tema

Elaboración de un traballo de investigación no ámbito da educación secundaria

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Presentación	1	0	1
Traballo tutelado	10	139	149

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Presentación	Se realizará por cada alumno o alumna delante de un tribunal unipersonal donde ejercerá la presidencia la persona tutora. Su exposición será apoyada con los medios informáticos, audiovisuales, multimedia, etc. oportunos, con una duración entre 8 y 10 minutos y posteriormente el tribunal formulará al alumno las cuestiones que considere oportunas durante 5 minutos.

Traballo tutelado	Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalguna das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario. Encamiñárase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obrigatoria ou postobrigatoria. O traballo de fin de mestrado poderá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade.
-------------------	--

Atención personalizada

Metodoloxías Descrición

Traballo tutelado	Traballo de investigación no ámbito da educación secundaria tutelado por un docente da titulación.
-------------------	--

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Presentación	Será realizada por cada alumno ou alumna diante dun tribunal. A súa exposición será apoiada cos medios informáticos, audiovisuais, multimedia/et. oportunos, cunha duración entre 8 e 10 minutos e posteriormente o tribunal formulará ao alumno as cuestións que considere oportunas. RESULTADOS DE APRENDIZAXE: -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora	30	
Traballo tutelado	Realización dun traballo de investigación, experimentación ou desenrolo orixinal nalguna das liñas desenvolvidas no módulo específico do Mestrado, relacionado con algúns dos múltiples ámbitos do mundo profesional propios do ámbito do ensino secundario. Encamiñárase ao desenvolvemento dunha actividade que contribúa a acadar un conxunto de competencias de carácter académico, profesionalizante e investigador que enriqueza globalmente a súa formación inicial. Será guiado por unha persoa docente da universidade. Este traballo estará encadrado na etapa da educación secundaria obrigatoria ou postobrigatoria. O traballo de fin de mestrado poderá estar ligado ás actividades de aula, unidades didácticas ou proxectos realizados polo alumnado na fase de prácticas, incluíndo sempre os aspectos de investigación educativa pertinentes a xuízo da persoa titora da universidade. RESULTADOS DE APRENDIZAXE: -O alumnado será quen de planificar e avaliar as materias correspondentes á especialización. -O alumnado será quen de dominar destrezas e habilidades sociais, así como demostrar un bo dominio da expresión oral e escrita, necesarios para fomentar un bo clima de aprendizaxe. -O alumnado será quen reflexionar sobre a súa práctica docente así como propoñer accións de mellora	70	

Outros comentarios sobre a Avaliación

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN:

Comisión para xulgar o Traballo Fin de Mestrado : elaboración do traballo, presentación e defensa do TFM: 100% da nota

- Calidade do documento escrito

- Pertinencia do contido exposto.
- Calidade da presentación oral.
- Capacidade para a súa defensa.
- Grao de resolución manifestado.
- Adecuacións dos recursos e medios empregados na presentación, incluído o uso das TIC.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Bibliografía Complementaria

APA, **Manual de Publicaciones de la American Psychological Association**, 3ª, Manual Moderno., 2010

Feliz, T., Ricoy, M. C. et al., **The software for the content analysis: wrong, technical and artistic uses. Beyond Text: Video and other Medium Use in Qualitative Research (pp. 103-120)**, 2012

Hernández, R., Fernández, C. & Baptista, P., **Metodología de la investigación**, McGraw-Hill., 2006

Flick, U., **Introducción a la investigación cualitativa**, Morata., 2004

Mcmillanm, J. y Shumacher, S., **Investigación educativa una introducción conceptual.**, Pearson., 2005

Ricoy, M.C., **Consideraciones sobre la construcción de los instrumentos de recogida de información en la investigación educativa.**, Guadalbullón, 2009

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Desenvolvemento Psicológico da Aprendizaxe no Ensino Secundario/P02M066V06102

Diagnóstico e Evolución da Competencia Curricular/P02M066V06106

Deseño Curricular e Organización de Centros Educativos/P02M066V06103

Prácticas Externas/P02M066V06301

Sistema Educativo e Educación en Valores/P02M066V06104

Outros comentarios

É necesario superar tódalas materias da titulación para poder presentarse ao TFM.